

Sygnatura akt *IC 55/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, 14 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Karaś

Protokolant: Błażej Łój

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 maja 2015 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa **G. S.**

przeciwko **B. T.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nieuiszczoną opłatą sądową od pozwu od której powód był zwolniony obciąża Skarb Państwa – Sąd Okręgowy we Wrocławiu.

UZASADNIENIE

W toku postępowania sądowego toczącego się przed Sądem Rejonowym w Kluczborku o podział majątku dorobkowego po orzeczeniu rozwodu (sygn. akt I Ns 653/12), G. S. w piśmie procesowym z dnia 12 listopada 2013 r. wniósł o zasądzenie od pozwanej B. T. zwrotu nakładów poczynionych z jego majątku odrębnego na majątek odrębny pozwanej. W uzasadnieniu tego pisma podał, że poniósł nakłady ze swojego majątku odrębnego na remont stanowiącego własność pozwanej domu położonego we W. przy ul. (...) na łączną kwotę 150.000 zł oraz na remont mieszkania położonego przy ul. (...) na łączną kwotę 25.000 zł. Z tego powodu powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 175.000 zł tytułem wydatków poczynionych na te remonty.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 8 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Kluczborku wyłączył do odrębnego postępowania żądanie powoda dotyczące zapłaty na rzecz B. T. kwoty 175.000 zł z tytułu zwrotu nakładów poczynionych przez powoda na majątek odrębny pozwanej. Po przekazaniu sprawy Sądowi Okręgowemu powód pismem z dnia 28 lipca 2014 r. (k. 38) zmodyfikował i dookreślił żądanie pozwu w ten sposób, że zażądał zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kwoty 85.700 zł z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pisma pozwanej do dnia zapłaty tytułem zwrotu nakładów poczynionych z jego majątku odrębnego na majątek odrębny pozwanej w postaci remontu domu położonego we W. przy ul. (...), jednocześnie cofając żądanie o zwrot nakładów na mieszkanie położone przy ul. (...) we W..

Na uzasadnienie swojego żądania powód podał, że pozwana nabyła dom położony we W. przy ul. (...) w 1996 r. za cenę ok. 30.000 zł. W roku 1996 strony pozostawały w konkubinacie. W dniu (...) r. Strony zawarły związek małżeński. Przez cały czas trwania małżeństwa do roku 2006 strony zamieszkiwały w domu przy ul. (...) we W.. Prace remontowe w domu trwały od 1996 r. do 2000 r. i podniosły znacznie standard domu. Remont domu był możliwy dzięki środkom pieniężnym zgromadzonym przez powoda w czasie gdy prowadził on działalność gospodarczą w Niemczech w latach 1989-1997, z której osiągał wysokie dochody oraz środkom pieniężnym uzyskanym z tytułu podziału majątku z jego byłą żoną M. S.. Remont był prowadzony w czasie trwania konkubinatu oraz w czasie trwania związku małżeńskiego

stron. Powód wycenił wartość wszystkich prac remontowych prowadzonych na 150.000 zł jednak ograniczył swoje roszczenie do kwoty 85.000 zł. Żądaniem pozwu zostały objęte następujące prace remontowe:

- 1) prace rozbiórkowe - 5.000 zł,
- 2) montaż nowego dachu wraz z materiałami – 18.000 zł,
- 3) zakup i montaż nowych okien – 8.000 zł,
- 4) remont elewacji wraz z jej ociepleniem – 6.300 zł,
- 5) wzmacnianie stropu w łazience – 1.500 zł,
- 6) wylewka stropu na parterze – 1.400 zł,
- 7) montaż płotu z cegły klinkierowej – 1.200 zł,
- 8) montaż na ścianach płyt gipsowych – 2.500 zł,
- 9) wykonanie i montaż bramy, tralek i furtki – 1.400 zł,
- 10) wykonanie tarasu i schodów do piwnicy – 3.500 zł,
- 11) wykonanie instalacji elektrycznej – 12.000 zł
- 12) położenie kafelek – 3.900 zł,
- 13) wykonanie instalacji grzewczej i wodnokanalizacyjnej – 13.000 zł,
- 14) budowa garaży – 3.000 zł,
- 15) zakup schodów, poręczy i paneli sufitowych z montażem – 5.000 zł.

W odpowiedzi na pozew w piśmie z dnia 26 września 2014 r. pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia powoda. Precyzując swoje stanowisko pozwana pismem z dnia 19 lutego 2015 r. podtrzymała zarzut przedawnienia roszczenia. Ponadto pozwana zaprzeczyła, by to powód ponosił nakłady na nieruchomościę pozwanej położoną we W. przy ul. (...). Remont domu przeprowadzony był w ciągu 4 miesięcy w okresie od lipca do października 1996 r. W drugiej połowie października 1996 r. powód wraz z pozwaną i jej córką zamieszkali w domu przy ul. (...). Pozwana wyprowadzając się z mieszkania pozwanej położonego we W. przy ul (...), od dnia 10.10.1996 r. wynajęła je osobie trzeciej.

Remont domu przy ul. (...) przeprowadzony był systemem gospodarczym przy zastosowaniu tanich materiałów i technologii. Z czasu remontu nie zachowały się rachunki poza rachunkiem na zakup okien. Powód dozorował prace prowadzone przez robotników. Pozwany wraz z pozwaną zamieszkiwał w domu przy ul. (...) do maja 2005 r. i w tym czasie prowadzone były jedynie prace obejmujące drobne naprawy. Pozwana zaprzeczyła także by powód ponowił koszty remontu, bowiem nie posiadał od środków pieniężnych wskazanych w pozwie.

Na rozprawie w dniu 14 maja 2015 r. odnosząc się do podstawy prawnej swojego roszczenia podał że domaga się zwrotu nakładów w oparciu o art. 224 KC ewentualnie w oparciu o przepisy dotyczące bezpodstawnego wzbogacenia pozwanej. Odnosząc się natomiast do podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia, pozwany oświadczył, że zarzut przedawnienia stanowi naruszenie art. 5 KC. Powód wskazał także, ewentualną podstawę swojego roszczenia podając, że pozwana jest bezpodstawnie wzbogacona jego kosztem.

Sąd ustalił, co następuje:

Dom położony we W. przy ul. (...) został zakupiony przez pozwaną w 1996 r. do jej majątku odrębnego. Po zakupie nieruchomości strony będące ówczesnie w konkubinacie rozpoczęły jego remont umożliwiając zamieszkanie w nim (okoliczność bezsporna).

Remont domu trwał do około 6 miesięcy do października 1996 r. Po zakończeniu remontu strony wprowadziły się do domu. W październiku 1996 r. powód wraz z pozwaną i jej córką zamieszkali w domu przy ul. (...), pozwana wyprowadziła się ze swojego mieszkania położonego we W. przy ul (...), które zostało wynajęte osobie trzeciej. Pozwany mieszkał w tym domu razem z pozwaną do roku 2005, tj. około 9 lat. W roku 2005 powód wyprowadził się z mieszkania pozwanej, strony żyły od tej pory w faktycznej separacji a w roku (...) orzeczony został rozwód stron. W czasie zamieszkania w domu powód nie płacił pozwanej za korzystanie z domu będącego jej własnością, ponosił jedynie wraz z pozwaną koszty utrzymania domu (energia, woda, gaz itp.).

Dowód: zeznania powoda – e-protokół z dnia 14.05.2015 r. (00:35:30-00:36:07)

zeznania pozwanej – e-protokół z dnia 14 maja 2015 r. (01:02:30-01:03:50)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo powoda jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu z powodu skutecznego podniesienia przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia zgłoszonego przez powoda w powzię.

W toku procesu pozwana konsekwentnie podnosiła zarzut przedawnienia roszczenia powoda sformułowanego jako żądanie zwrotu nakładów poniesionych przez niego na majątek odrębny pozwanej w postaci remontu domu należącego po pozwanej a położonego we W. przy ul. (...).

Bezspornie pozwana nabyła do majątku odrębnego dom położony we W. przy ul. (...) w roku 1996. Bezspornie także strony po zakupie przez pozwaną domu przeprowadziły jego umożliwiając w nim zamieszkanie. Remont ten trwał do 6 miesięcy. Czas trwania remontu był określany przez powódkę na około 4 miesiące przez pozwanego na około 6 miesięcy, Sąd dokonując ustaleń faktycznych wobec znacznego upływu czasu i braku jakichkolwiek dowodów potwierdzających rzeczywisty czas trwania remontu, przyjął termin korzystniejszy dla powoda podawany przez niego w trakcie zeznań ustalając, że strony remontowały dom przez około 6 miesięcy. Po zakończeniu remontu strony wprowadziły się do domu, powódka wynajęła dotychczas zajmowane mieszkanie.

Jak z powyższego wynika nakłady czynione na dom pozwanej miały miejsce najdalej do października 1996 r. o czym świadczy zakres prac wskazywanych przez powoda, które musiały ze swej istoty zostać przeprowadzone przez wprowadzeniem się do domu stron tj. do października 1996 r.

Powód podawał dwie alternatywne podstawy prawne swojego żądania jako zwrot nakładów na majątek odrębny powódki i ewentualnie jako bezpodstawne wzbogacenie powódki.

Odnosząc się do pierwszej z podanych podstaw prawnych żądania pozwu wskazać należy, że roszczenie o zwrot nakładów na nieruchomość uregulowane jest przepisami art. 224 - 226 KC. Wobec zarzutu pozwanej ustalić należało, czy roszczenie pozwanego o zwrot nakładów było przedawnione. W myśl art. 117 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Skutkiem upływu terminu przedawnienia jest niemożność dochodzenia roszczenia. Wierzyciel, którego roszczenie uległo przedawnieniu, nie może skutecznie dochodzić od dłużnika spełnienia świadczenia, które ten powinien spełnić. Zgodnie natomiast z art. 118 KC jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi 10 lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – 3 lata.

Kwestia przedawnienia roszczenia o zwrot nakładów na nieruchomość uregulowana została w przepisie szczególnym tj. w art. 229 KC. Zgodnie z tym przepisem roszczenia właściciela przeciwko samoistnemu posiadaczowi o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy o zwrot pożytków lub o zapłatę ich wartości, jak również roszczenia o

naprawienie szkody z powodu pogorszenia rzeczy przedawniają się z upływem roku od dnia zwrotu rzeczy. To samo dotyczy roszczeń samoistnego posiadacza przeciwko właścicielowi o zwrot nakładów na rzecz. Ponieważ powód opuścił dom pozwanej w roku 2005, co w swej wymowie prawnej jest równoznaczne ze zwrotem rzeczy, to roszczenie o zwrot ewentualnych nakładów dokonanych przez powoda na nieruchomości pozwanej przedawniło się najpóźniej z końcem roku 2006. Dodatkowo podnieść należy, że w roku 2006 strony rozwiódły się i ustały wszelkie przeszkody. Powód natomiast skutecznie wniósł pozew o zwrot nakładów dopiero pismem z dnia z dnia 12 listopada 2013 r. Jak z powyższego wynika roszczenie powoda było przedawnione, zatem pozwanej przysługiwało skuteczne względem powoda uprawnienie do podniesienia w niniejszym procesie zarzutu przedawnienia roszczenia. Wobec podniesienia tego zarzutu niweczącego przedawnione powództwo winno zostać oddalone.

Rozpatrując jedynie teoretycznie skuteczność zarzutu przedawnienia w oparciu o zasady ogólne i 10 letni okres przedawnienia stwierdzić należy, że remont domu powódki został zakończony w październiku 1996 r. zatem 10 letni okres przedawnienia roszczenia o zwrot nakładów upłynął końcem października 2006 r. Nawet gdyby przyjąć najkorzystniejsze dla powoda terminy i gdyby uznać, że powód dokonywał nakładów na nieruchomości pozwanej do roku 2000 (jak wskazywał to w pozwie), to i tak wniesienie pozwu nastąpiło po upływie 10 letniego terminu przedawnienia. W obu tych przypadkach, biorąc pod uwagę, że skutecznie wniósł pozew o zwrot nakładów dopiero pismem z dnia z dnia 12 listopada 2013 r. a zatem także po upływie najdłuższego z przewidzianym przez kodeks cywilny okresu przedawnienia roszczenia, uznać należałoby, że pozwana skutecznie podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

Podjmując rozstrzygnięcie w przedmiotowej sprawie, Sąd na zarzut powoda dokonał również oceny zgłoszonego zarzutu przedawnienia pod kątem ewentualnego naruszenia art. 5 k.c., a mianowicie ustalił, czy nie doszło do nadużycia prawa podmiotowego przez pozwaną. Analizując ten zarzut podkreślić należy, że ewentualne nakłady na nieruchomości pozwanej zostały dokonane także w celu zrealizowania potrzeby powoda w zakresie posiadania wygodnego miejsca jego zamieszkania. Powód korzystał przez 9 lat nieodpłatnie z nieruchomości należącej do pozwanej, nie musiał ponosić ani wydatków związanych z zakupem własnej nieruchomości ani też ponosić wydatków związanych z ewentualnym wynajęciem domu. Faktem jest, że powód pozostawał z pozwaną początkowo w konkubinacie a później w związku małżeńskim, nie zmienia to jednak faktu, że powód przez owe 9 lat miał zapewnione godne mieszkanie, mieszkał w warunkach ponadprzeciętnych (mieszkanie w domu) i ewentualne nakłady przyczyniły się w znacznej mierze do zaspokojenia jego potrzeb lokalowych. Z tego też powodu Sąd nie dopatrywał się w podniesieniu przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia naruszenia zasad współżycia społecznego (nota bene powód nie wyartykułował jakież to zasady współżycia społecznego powódka łamie), a co za tym idzie nieważności tej czynności wynikającej z naruszenia art. 5 KC. Wobec powyższego Sąd uznał, iż w okolicznościach niniejszej sprawy nie doszło do nadużycia ze strony pozwanej. Przedawnienie pełni swoją podstawową funkcję sprowadzającą się do stabilizacji stosunków społecznych. Powód spóźnił się z wystąpieniem z pozwem w niniejszej sprawie o wiele lat, zatem zastosowanie art. 5 KC w przedmiotowej sprawie naruszałoby podstawową funkcję jaką pełni przedawnienie.

Odnosząc się do podniesionej przez powoda na ostatniej rozprawie ewentualnej podstawie prawnej dochodzonego roszczenia określonej jako bezpodstawne wzbogacenie, to rozważania dotyczące przedawnienia roszczenia są i aktualne przy tak określonym żądaniu. Biorąc jedynie pod uwagę same twierdzenia powoda zawarte w pozwie i przyjmując najkorzystniejszą dla powoda interpretację faktów, gdyby przyjąć, że nakłady zostały przez powoda dokonane do roku 2000, to najdłuższy możliwy do przyjęcia 10 letni okres przedawnienia roszczenia upłynął w roku 2010. Ponieważ powód wniósł pozew dopiero pismem z dnia z dnia 12 listopada 2013 r. a zatem także po upływie nawet najdłuższego z przewidzianych przez kodeks cywilny okresu przedawnienia roszczenia, uznać należy, że pozwana skutecznie podniosła zarzut przedawnienia roszczenia także określonego jako bezpodstawne wzbogacenie.

Reasumując Sąd stwierdza, że pozwana w niniejszej sprawie podniosła skuteczny zarzut przedawnienia roszczenia i z tego powodu powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Wobec skuteczności podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia sąd oddalił wnioski dowodowe powoda dotyczące przesłuchania dalszych świadków. Przeprowadzenie tych dowodów byłoby nieistotne z punktu

widzenia orzeczenia, przedłużałoby zbędnie postępowanie sądowe i było zbędne wobec skutecznie podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia powoda.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na mocy art. 98 k.p.c. Zgodnie z tą zasadą powód jako strona przegrywająca proces w całości winien zwrócić pozwanemu koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Na powyższe składają się koszt opłaty od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz poniesione przez pozwanego koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 zł ustalone na podstawie § 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013, poz. 461 j.t.).